

PARAISTEN KAUPUNKI

Hyvinvointitoimikunta

26.3.2024 klo 15.30–17.30

Paikka Skanssi, Paraisten kaupungintalo

Läsnä: Laaksonen Jeanette, puheenjohtaja
Bergman Eeva, varapuheenjohtaja
Karlsson Svante
Sihvonen Fredrika
Granqvist Conny
Fredriksson Merja (osallistui etänä, poistui klo 16.30)
Engström Sverker
Wallin Mika
Luoma Mikaela (osallistui etänä)
Henriksson Carita (osallistui etänä)
Leppäkari Maria, elinvoimapäällikkö
Hotanen Pia, sihteeri
Enberg Mikael, vapaa-aikasihteeri
Lindroos Jenni, toiminnanjohtaja
Lindström Miia, aluepäällikkö, Varha
Lundberg Ulrika, palvelualuepäällikkö, Varha

Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Kansalaisopisto Kombi toiminnan esittely ja keskustelu, vt. rehtori Charlotta Wiklén

Vt. rehtori esitteli kansalaisopiston toimintaa, minkä jälkeen hyvinvointitoimikunnan jäsenillä oli mahdollisuus ehdottaa kursseja.

Avoin toiminta ikääntyneille, Varhan ja Paraisten kaupungin tehtävänjako avoimen toiminnan osalta Miten asiassa edetään? Varhan palvelualuepäällikkö Ulrika Lundberg ja kotihoidon esihenkilö Sari Lehtovaara

Varhan aloittaessa toimintansa päätettiin, mitä palveluja asukkaille tarjottaisiin ja mitkä maksut palveluista perittäisiin. Ikääntyneiden päivätoiminnan osalta Varha päätti tarjota tarveselvitykseen perustuvaa kuntouttavaa päivätoimintaa ja myöntää maksullisia palveluita. Niin sanottu avoin toiminta ei sisällynyt Varhan tehtävään. Vuoden 2023 ajan Varha kuitenkin jatkoi kunnissa kehitettyä toimintaa ehtiäkseen valmistella ja toteuttaa tarvittavat muutokset. Toimintaa on kartoitettu vuoden 2023 aikana. Joulukuussa 2023 Varha päätti toteuttaa laajamittaisen talouden tasapainottamisohjelman. Suunnitelmaan sisältyi muun muassa luopuminen asukkaille suunnatusta avoimesta toiminnasta, joka ei sisällynyt tehtävään. Avoin toiminta on jo vuoden 2023 aikana vähentynyt ikääntyneiden palveluissa. Avointa toimintaa on kartoitettu sisältäen myös kolmannen sektorin ja muiden toimijoiden ikääntyneille tarjoaman toiminnan Varhan tiloissa. Varhan talouden tasapainottamisohjelmaan sisältyy myös luopuminen tiloista, joita ei käytetä Varhan toimintaan. Nykyisen valmistelusuunnitelman mukaan avoin toiminta lopetetaan 30.6.2024. Varhan palvelualuepäällikkö Ulrika Lundberg ja kotihoidon esihenkilö Sari Lehtovaara informoivat olemassa olevasta avoimesta toiminnasta, jota Varha toistaiseksi tarjoaa Paraisten kunta-alueella. Muilla kunta-alueilla toimintaa hoitaa jo nyt kolmas sektori. Toistaiseksi Varha tarjoaa tilat avointa toimintaa tarjoaville yhdistyksille. Yhdistykset voivat

hakea myös toiminta-avustusta/tukea Varhalta. Sari Lehtovaara oli kysynyt Seniorituvan senioreilta, mitä toimintaa he pitävät tärkeimpänä. Vastaajien mukaan tärkeimmät olivat bingo ja jumppa. Asia herätti paljon keskustelua ja huolta tulevaisuudesta.

- Kuka vastaa toiminnasta ja sen koordinoimisesta?
- Ennaltaehkäisevä toiminta on tärkeää.
- Hyvinvointitoimikunnan on laadittava kirjelmä.
- Turussa on sekä toiminta- että puheterapiakoulutus, joiden opiskelijat tarvitsevat harjoittelupaikkoja. Voisivatko nämä opiskelijat tarjota toimintaa Paraisilla? Vaatii ohjausta.
- Onko mahdollista tehdä yhteistyötä esimerkiksi Yrkeshögskolan Novia -ammattikorkeakoulun kanssa? Novialla on aikaisemmin ollut useita sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeita.
- Meidän on ajateltava uudella tavalla.
- Voisimme benchmarkata tällaista toimintaa saaristossa.
- Toiminta ei saa loppua, vaikka Varha lopettaa sen. Ikääntyneitä on laiminlyöty ja meidän on huolehdittava heistä.
- On tärkeää, että tarkennamme tarpeet ja ”rakennamme sillan” tulevaisuuteen. Tähän voi sisältyä hiukan erilaista toimintaa kuin aikaisemmin.
- Meidän on tarkasteltava kaupungin omia tukijärjestelmiä, jotta ne kattaisivat myös ikääntyneille suunnatun toiminnan.
- Kuka kaupungissa vastaa näistä asioista?

Hyvinvointiasioiden hankekoordinaattori Pia Hotanen ja elinvoimapäällikkö Maria Leppäkari vastaavat näistä asioista kaupungissa ja jatkavat työtä niiden parissa. Ajatuksena on tarkentaa tarpeet, kartoittaa olemassa oleva toiminta ja luoda suunnitelma jatkoa varten. Hotaseen tai Leppäkariin voi mielellään olla yhteydessä näissä asioissa.

Ajankohtaiset asiat

Ajankohtaisia asioita ei ollut.

Seuraava kokous

Seuraava kokous on 16.5.2024 klo 15.30.

Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.35.

Jeanette Laaksonen, puheenjohtaja

Pia Hotanen, sihteeri

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma

Linjaukset Varhassa

- Varhan aluehallitus hyväksyi 5.12.2023, § 411 hyvinvointialueen Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman vuosille 2024-2026.
- Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelmassa esitetään hyvinvointialuetaasoiset toimenpiteet ja tavoitteet talouden tasapainottamiseksi vuosina 2024-2026.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma ikääntyneiden palveluissa

- Toiminnallisena muutoksena on ”Ei-lakisääteisten palvelujen supistaminen”.
- Tavoitteena on ”Avoimet kaikille asukkaille tarjotut palvelut Varhan toimintana lakkautetaan”.
- Varha järjestää lakisääteisiä, asiakkuuteen perustustuvia palveluja, joihin ohjaudutaan palvelutarpeen arvioinnin perusteella.

Vaikutukset

Toimeenpano

- Ikääntyneiden palveluissa tavoitteen toimeenpano tarkoittaa ns. avointen toimintojen päättymistä Varhan järjestämänä.
- Ikääntyneiden palveluiden lautakunnalle esitetään toimintojen lakkauttamista 30.6.2024 mennessä.
- Yhteistyössä mietittävä kuntien/kaupunkien ja järjestöjen kanssa voisiko muut toimijat mm järjestöt, yhdistykset ja vapaaehtoiset järjestää avointa toimintaa hyvinvointikeskuksissa.

Parainen keskusta

Avoim tapaaminen
Seniorituvassa
(kuntouttava
päivätoimintayksikkö)

Maanantaisin klo 13-14 bingo
Tiistaisin klo 10.30-11 jumppa
Perjantaisin klo 13-14 yhteislaulua tai tietovisa tai
kilpailuja tms.

Kerran kuukaudessa keskiviikkoisin suomenkielinen
hartaus ja kahvit klo 13-14 ja kerran kuukaudessa
perjantaisin ruotsinkielinen hartaus ja kahvit klo
13-14

Avoimeen toimintaan osallistuvilta henkilöiltä
edellytetään mielellään omatoimisuutta.

Osallistujat 65 vuotta täyttäneitä ja sitä vanhempia

Toiminta on kaksikielistä.

<p>Parainen keskusta</p>	<p>Aktiv vardag / Aktiivinen arki Seniorituvalla</p>	<p>Ryhmätapaaminen alkuvaiheen muistisairaille. Fyysinen aktiviteetti 30 min. ja "aivojumppa" 30 min. "Aivojumpan" tilalla joskus myös keskustelua esim. uusista muistisairauden hoitomuodoista.</p> <p>Fysioterapeutti osallistuu välillä jumppaohjelmien suunnitteluun.</p> <p>Osallistujat 65 vuotta täyttäneitä ja sitä vanhempia</p> <p>Suomen- ja ruotsinkieliset asiakkaat ovat samassa ryhmässä, mutta ryhmä jaettu kahteen osaan; toinen ryhmä osallistuu fyysiseen aktiviteettiin ja toinen osallistuu "aivojumppaan" sillä aikaa.</p>
------------------------------	--	--

<p>Parainen keskusta</p>	<p>Korttelikahvit</p> <p>Palvelua ei ole tarjottu kesän 2023 jälkeen</p>	<p>Joka toinen maanantai klo 13.30-15</p> <p>Ikääntyneiden palvelut järjestämisvastuussa 1 krt/kk</p> <p>Fyysinen ja psyykinen aktiviteetti + kahvit (kahvit ja kahvileivät lahjoituksina paikallisista kaupoista)</p> <p>Kokoontuminen Tennbyn alueella Paraisilla seurakunnan vuokraamassa kerhotilassa, kesällä ulkona</p> <p>Osallistujat 65 vuotta täyttäneitä ja sitä vanhempia</p> <p>Toiminta on kaksikielistä.</p>
------------------------------	--	---

Varha överläter sina lokaler till sina samarbetspartner – befintlig praxis tillämpas till slutet av 2024

Egentliga Finlands välfärdsområde utarbetar en plan för överlåtelse av lokaler och för praktiska verksamhetsprinciper under våren 2024. Välfärdsområdesstyrelsen godkände principerna för överlåtandet av lokaler vid sitt möte 27.2.2024.

- Resultatet av arbetet är en enhetlig modell för överlåtande av lokaler samt riktlinjer för hur organisationer, informella verksamhetsgrupper och kommuner i framtiden ska kunna reservera och använda Varhas lokaler i hela Egentliga Finland, säger **Karoliina Luukkainen**, ledande sakkunnig vid enheten för främjande av välfärd och hälsa.

Målet är att även i fortsättningen kunna hyra ut lokaler till företag. Praxis gällande det här utreds för närvarande.

Planen utarbetas i samarbete med serviceproduktionen och fastighetsservicen. Helheten koordineras av Varhas enhet för främjande av välfärd och hälsa.

Principer för överlåtelse av lokaler:

1. Varha kan överlåta lokaler för organisationers, informella verksamhetsgruppers och kommuners användning, då användarens verksamhet stöder Varhas målsättningar och uppgift att främja välfärd och hälsa.
2. Överlåtandet av lokalernas nyttjanderätt är en form av organisationssamarbete och bidrag och ett sätt att säkerställa organisationernas verksamhetsförutsättningar.
3. Det tas inte ut någon ersättning av organisationerna för användningen av lokalerna. Det tas ut en ersättning av kommunerna för användningen av lokalerna.
4. Överlåtandet av lokalerna får inte medföra välfärdsområdet betydande extra kostnader.
5. Sådana av välfärdsområdets lokaler, där utomstående personers tillträde annars begränsas, ska inte överlåtas för utomstående aktörers användning utan en välmotiverad orsak.
6. Enheten för främjande av välfärd och hälsa koordinerar den här beskrivna helheten för överlåtandet av lokaler och samarbetar med serviceproduktionen och lokaltjänsterna.
7. Lokalerna kan även hyras ut till andra aktörer i ringa grad.

Befintlig praxis gäller

Hittills har Varhas samarbetspartner i regel fått använda samma lokaler och fasta turer som innan välfärdsområdet inledde sin verksamhet. Detta mål har till stor del uppnåtts, även om vissa ändringar har varit nödvändiga.

Innan Varhas principer och riktlinjer genomförs fortsätter överlåtandet av lokaler som tidigare, det vill säga befintliga principer och bokningar gäller, med några få undantag. I princip kan dock nya aktörer få tillgång till lokalerna först efter att Varhas principer har färdigställts.

Att själv söka och boka lokaler en väsentlig del av lösningen

Förfrågningar och bokning av lokaler kräver för närvarande mycket tid av social- och hälsovårdspersonalen. Detta är inte ändamålsenligt, eftersom personalen måste kunna fokusera på vård- och omsorgsarbetet. Välfärdsområdet förbereder sig för att införa ett system med vilket Varhas samarbetspartner själva kan söka och boka välfärdsområdets lokaler. För närvarande används ett system som endast innehåller lokaler belägna inom Åbo stadsområde.

Syftet är att införa ett användarvänligt system i vilket man kan registrera alla de lokaler som kan överlåtas för användning av samarbetspartner. De praktiska principerna och instruktionerna för överlåtande av Varhas lokaler samt bokningssystemet färdigställs för användning senast 1.1.2025.

Yhteistyössä mietittävä

- Yhdyspintatyö
- Toimintojen kokonaisuudet
- Tilat

Strategiset tavoitteet vuodelle 2024

- Talousarviovuoden 2024 strategisena hankkeena ikääntyneiden palveluiden tulosalueella on ikääntyneiden palveluiden toimiva palveluketju ja palvelurakenteen keventäminen. Tavoite sisältää toimenpiteinä:
 - 1. Etähoivan laajentamisen ikääntyneiden kotona asumisen turvaamiseksi.
 - 2. Laitospalveluiden purkaminen aloitetaan huonokuntoisimmista kiinteistöistä ja/tai niistä, joissa henkilöstön saatavuus on erityisen vaikeaa.
 - 3. Yhteisöllisen asumisen laajentaminen.
 - 4. Arviointiyksikkötoiminnan laajentaminen seudullisesti ja arviointiyksikkötoimintamallin laajentaminen koko alueelle.

- 5. Kuntouttava työote kaikissa ikääntyneille kohdistuvissa palveluissa.
- 6. Kuntouttavan päivätoiminnan mallintaminen ja laajentaminen.
- 7. Kuntouttavan lyhytaikaishoidon kehittäminen ja keskittäminen.
- 8. Selvitetään kotihoidon kustannusvaikuttavimmat toteutustavat ja niitä valittaessa painotetaan asiakkaiden toimintakykyä parantavien toimintamallien hyödyntämistä.
- 9. Tuetaan kotona asumista kustannusvaikuttavilla tukipalveluilla ja asunnon muutostöillä.

6. Kuntouttavan päivätoiminnan mallintaminen ja laajentaminen.

- Vuoden 2024 tavoitteena on yhtenäistää Varhan alueen kuntouttavan päivätoimintojen toimintatavat, lisätä päivätoiminnan tavoitteellisuutta ja vaikuttavuutta sekä määritellä palvelun tuottamisen tavat. Samalla avoimet kaikille asukkaille tarjotut palvelut Varhan toimintana lakkautetaan.
- Palvelukuvaustyöryhmässä laaditaan toukokuun 2024 loppuun mennessä kuntouttavan päivätoiminnan järjestämisen ja tuottamisen suunnitelma, jossa huomioidaan alueiden kokonaistilanteet.